

AMNESTY INTERNATIONALIN

STRATEGIA SUOMESSA

2016–2019

AMNESTY
INTERNATIONAL

AMNESTYN ARVOT

KANSAINVÄLINEN SOLIDAARISUUS

TEHOKAS TOIMINTA YKSITTÄISTEN IHMISTEN PUOLESTA

TUTKIMUKSEN JA TOIMINNAN MAAILMANLAAJUINEN KATTAVUUS

IHMISOIKEUKSIEN YLEISMAAILMALLISUUS JA JAKAMATTOMUUS

PUOLUEETTOMUUS JA RIIPPUMATTOMUUS

JÄRJESTÖN PÄÄTÖKSENTEON DEMOKRAATTISUUS JA JÄSENTEN KESKINÄINEN KUNNIOITUS

Amnestyn tutkija Donatella Rovera haastattelee pakolaisia Irakissa huhtikuussa 2014.
Kuva: AI

Amnesty Internationalin tavoitteena on maailma, jossa YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmalliseen julistukseen ja muihin kansainvälisiin ihmisoikeusasiakirjoihin sisältyvät ihmisoikeudet toteutuvat kaikkien ihmisten kohdalla.

Amnesty Internationalin tehtävänä on tehdä ihmisoikeudet tunnetuiksi, tutkia vakavia ihmisoikeusloukkauksia ja kampanjoida niitä vastaan. Tätä tehtävää toteutamme seuraavina vuosina Amnestyn kansainvälisen strategian mukaisesti.

Päämäärämme on, että vuonna 2020 maailmassa:

- Ihmiset tietävät omat oikeutensa ja osaavat vaatia niitä turvallisesti niin itselleen kuin muille
- Ihmiset voivat nauttia kaikista ihmisoikeuksista ja saavat oikeutta ilman syrjintää
- Vainoa tai kriisejä pakenevat ihmiset saavat suojelua
- Ne, jotka ovat vastuussa ihmisoikeuksien toteutumisesta, kunnioittavat niitä. Ihmisoikeuksien loukkaajat joutuvat vastuuseen teoistaan.

Jotta Amnesty voi saavuttaa nämä tavoitteet, sen on kasvettava suuremmaksi, vahvemmaksi ja moninaisemmaksi. Amnestyn on kehitettävä globaaliksi ihmisoikeusliikkeeksi, jonka toimintaan ihmiset voivat osallistua aktiivisesti riippumatta taustoistaan ja osaamisestaan.

Kaikkia tavoitteita läpäisee naisten ihmisoikeuksien ja sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen.

Tulevien vuosien päätavoitteet Suomessa:

- Varmistamme pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden oikeuksien toteutumisen erityisesti Euroopassa.
- Ehkäisemme naiseen kohdistuvaa väkivaltaa Suomessa.
- Tuemme ihmisoikeuspuolustajia ja toimimme tehokkaasti yksittäisten ihmisten puolesta eri puolilla maailmaa.
- Kasvatamme tukijamäärää ja lisäämme yhteistyökumppanuuksia sekä kehitämme ihmisoikeuskasvatusta, kampanjointia, aktivismia ja digitaalista osaamistamme. Näin kasvamme yhä vahvemmaksi ja vaikuttavammaksi ihmisoikeusliikkeeksi.

VISIONME SUOMESSA

VUONNA 2020 OLEMME ASIAANTUNTEVA JA AVOIN LIIKE, JOKA KOKOAA IHMISIÄ

YHÄ LAAJEMMIN TOIMINTAAN JA KESKUSTELUUN. KYMMENET TUHANNET

TUKIJAT JA AKTIVISTIT OVAT YLPEITÄ TYÖSTÄMME.

OLEMME PÄÄTAVOITTEISSAMME VAHVA MUUTOSVOIMA, JONKA TYÖ

TUOTTAÄ IHMISOIKEUSTULOSTA. PÄÄTTÄJÄT KONSULTOIVAT MEITÄ

IHMISOIKEUSAIHEISSA. OLEMME NÄKYVÄSTI ESILLÄ PERINTEISESSÄ

JA SOSIAALISESSA MEDIASSA, VERKOSSA JA KADUILLA.

MEILLÄ ON LAAJASTI KANNATUSTA YHTEISKUNNASSA JA TUKIJAPOHJAMME

KASVAA TASAISESTI. TYÖMME ARVOPOHJA JA TOIMINTATAVAT

KESTÄVÄT TARKASTELUN. OLEMME HYVÄ TYÖPAIKKA.

Amnesty 50-vuotta
Tänään olen vapaa
-tempauksessa touko-
kuussa 2011 vapautet-
tiin ilmapalloja mieli-
pidevankien puolesta.
Kuva: Katja Tähjä

IHMISOIKEUDET TUNNETAAN JA NIIDEN PUOLUSTAJIA TUETAAN

Tavoitteemme on, että vuonna 2020 Suomessa ihmiset tuntevat laajasti kaikille kuuluvat ihmisoikeudet ja ymmärtävät niiden merkityksen. Ihmiset myös tietävät, miten he voivat edistää ihmisoikeuksien toteutumista. Ihmisoikeuksien edistäminen näkyy tekoina suomalaisten arjessa, ihmisoikeuspuolustajien tukemisena ja toimimisena ihmisoikeusloukkausten kohteeksi joutuneiden puolesta eri puolilla maailmaa.

1.1. Ihmisoikeuspuolustajat

Rajoittavilla laeilla ja käytännöillä kavennetaan kansalaisyhteiskunnan ja ihmisoikeuksien puolustajien tilaa eri puolilla maailmaa. Monet joutuvat ihmisoikeuksia puolustaessaan itse ihmisoikeusloukkausten kohteeksi. Tähän liittyy myös erityisesti verkossa tapahtuva valvonta ja sensuuri. Toimimme ihmisoikeuspuolustajien lisäksi myös muiden ihmisoikeusloukkausten kohteeksi joutuneiden ihmisten puolesta. Päivitämme maakohtaisen työmme linjauksia. Tavoitteemme on, että vuonna 2020:

- Lyhytkestoiisiin, reaktiivisiin kampanjoihimme vaarassa olevien ihmisten puolesta osallistuu säännöllisesti kymmeniä tuhansia ihmisiä. "Kirjeitä vapaudelle" -yksilötyökampanja tunnetaan ja siihen osallistutaan laajasti kouluissa. Pitkäaikainen työ yksittäisten ihmisten puolesta tavoittaa ja sitouttaa tukijamme nykyistä helpommin.
- Suomen hallitus ja suurlähetystöt eri puolilla maailmaa toteuttavat itsestään selvästi EU:n ihmisoikeuspuolustajia koskevia suuntaviivoja ja Suomen omia ohjeistuksia näistä.
- Olemme syventäneet yhteyksiämme Venäjän kansalaisyhteiskuntaan. Vuoropuhelumme erityisesti Pietarin alueella toimivien järjestöjen kanssa vahvistaa sekä meitä että heitä. Viestinnässämme keskitymme entistä enemmän Venäjän ihmisoikeuskysymyksiin.

1.2. Ihmisoikeuskasvatus

Ihmisten on tunnettava omat oikeutensa, jotta he voivat vaatia niitä itselleen ja puolustaa muiden oikeutta niihin. Ihmisoikeuskasvatus on sekä tavoite itsessään että keino laajemman ihmisoikeusmuutoksen aikaansaamisessa. Tavoitteemme on, että vuonna 2020:

- Olemme erilaisten kokeilujen avulla luoneet toimivat tavat tavoittaa laajasti, innostavasti ja sitouttavasti nuoria mukaan ihmisoikeustyöhön.
- Ihmisoikeuskasvatus tavoittaa digitaalisia kanavia pitkin yhä useampia ihmisiä eri puolilla Suomea.
- Ihmisoikeudet ovat juurtuneet pysyvämmiin osaksi koulumaailmaa, kun vaikutamme uusiin opetussuunnitelmiin, koulutamme opettajia ja tarjoamme kouluille välineitä ihmisoikeusopetukseen.
- Kasvatuksellinen ja osallistava näkökulma toteutuu kaikissa pääkampanjoissamme. Säännölliset koulutuksemme tavoittavat laajemmin jäseniämme ja tukijoitamme.

Kiinalainen mielipidevanki Chen Zhenping pääsi yli kymmenen vuoden jälkeen vapaaksi. Hän saapui tyttäriensä luokse Suomeen lokakuussa 2015. Kuva:AI

2

KAIKKI VOIVAT NAUTTIA OIKEUKSISTAAN ILMAN SYRJINTÄÄ

Tavoitteemme on, että vuonna 2020 ihmiset voivat nauttia oikeuksistaan ja saada oikeutta ilman syrjintää.

2.1. Naisiin kohdistuva väkivalta

Olemme Suomessa ”Joku raja!” -tunnuksen alla tehneet kymmenen vuotta menestyksellistä työtä naisiin kohdistuvaa väkivaltaa vastaan. Vaikka olemme saaneet aikaan lakimuutoksia ja toimintaohjelmia, naisiin kohdistuva väkivalta on edelleen Suomessa valtava ihmis-oikeusongelma, niin absoluuttisesti kuin kansainvälisessä vertailussakin. Tavoitteemme on, että vuonna 2020:

- Suomen hallitus on ohjannut riittävästi rahaa ja luonut toimivan organisaation Euroopan neuvoston naisiin kohdistuvan ja perheväkivallan vastaisen ns. Istanbulin sopimuksen toimeenpanemiseksi. Sosiaali- ja terveystieteiden ja muiden rakenteellisten uudistusten tulee vahvistaa naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisia palveluita kuntatasolla.
- Olemme innovatiivisin keinoin ja kampanjoin vaatineet Suomea vastuuseen ja edistäneet naisiin kohdistuvaa väkivallan vastaista työtä Suomessa. Työhön on osallistunut kymmeniä tuhansia ihmisiä.
- Suomen ihmiskauppaa koskeva lainsäädäntö turvaa parhaalla mahdollisella tavalla tämän kohteeksi joutuneiden ihmisten oikeuksien toteutumisen.

2.2. Seksuaalinen suuntautuminen ja sukupuolten moninaisuus

Suomen nykyinen translaki loukkaa räikeästi transihmisten oikeuksia. Lainsäädäntö, joka takaisi yhtäläiset oikeudet seksuaalisesta suun-

Itsemääräämisoikeus NYT!- mielenosoituksen jälkeen lokakuussa 2015 Amnesty luovutti translain uudistusta ajavan vetoomuksen perhepalveluministeri Rehulalle. Kuva:AI

tautumisesta riippumatta ja kunnioittaisi sukupuolten moninaisuutta, laahaa Pohjoismaisessa vertailussa hännillä. Tavoittemme on, että:

- Vuonna 2020 translaki on muutettu toivomallamme tavalla ja se mahdollistaa sukupuolen juridisen vahvistamisen ilman itsemääräämisoikeuden ja ihmisarvon loukkaamista. Äitiyslaki tunnustaa naisparien vanhemmuuden heti lapsen syntymähetkestä.

2.3. Taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet

Elleivät ns. TSS-oikeudet toteudu ihmisten elämässä, he syrjäytyvät eivätkä pysty vaatimaan oikeuksiaan. Tämä kierre on katkaistava. Tavoittemme on, että vuonna 2020:

- Olemme Suomessa edistäneet ymmärrystä TSS-oikeuksista velvoittavina ihmisoikeuksina, jotka on otettava huomioon hallituksen toimenpiteissä myös taloudellisesti haastavina aikoina.
- Olemme Amnestyn kansainvälisten ja eurooppalaisten kampanjoiden kautta edistäneet mm. romanien oikeutta koulunkäyntiin ja asumiseen sekä naisten ja tyttöjen seksuaalioikeuksiin kuten aborttiin.

3

KRIISEJÄ JA VAINOA PAKENEVIA IHMISIÄ SUOJELLAAN

Tavoitteemme on, että vuonna 2020 Suomeen ja Eurooppaan tulevat kriisejä tai vainoa pakenevat ihmiset otetaan vastaan ja heitä kohdellaan oikeudenmukaisesti. Päättäjät kantavat vastuunsa ja ihmiset ymmärtävät pakolaisuuden taustoja ja tuntevat siihen liittyviä faktoja. Ihmiset toimivat pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden oikeuksien edistämiseksi.

3.1. Pakolaiset ja turvapaikanhakijat

Maailmassa on tällä hetkellä enemmän pakolaisia kuin koskaan elinajanamme. Yli 60 miljoonaa ihmistä on joutunut pakenemaan kodeistaan tai kotimaistaan vainon, sodan tai ihmisoikeusloukkausten vuoksi. Valtaosa pakolaisista on lapsia ja naisia. Tavoitteemme on, että vuonna 2020:

- Pakolaisista ja turvapaikanhakijoista käytävä keskustelu perustuu faktoihin ja laajemman ongelman ymmärtämiseen. Olemme onnistuneet saamaan kymmeniä tuhansia ihmisiä liikkeelle pakolaisten oikeuksien turvaamisen puolesta Suomessa.
- Suomi on muuttanut lakeja ja käytäntöjä siten, että ne eivät riko pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden oikeuksia. Suomi on aktiivisesti edistänyt eurooppalaisen turvapaikkapolitiikan uudistuksia siten, että rajoilla ei kuole ihmisiä ja että entistä enemmän käytetään laillisia turvallisia maahantulokeinoja.

Syyrialaiset kaksoset Mazen ja Bilal vanhempineen pääsivät kiintiöpakolaisina Libanonista Ruotsiin vuonna 2014.

Kuva: Ina Tin

Sadat pakolaiset värjöttelivät sateessa Kroatian ja Slovenian rajalla lokakuussa 2015.

Kuva: Al

4

IHMISOIKEUKSISTA

VASTUUSSA OLEVAT

KUNNIOITTAVAT NIITÄ

Tavoitteemme on, että vuonna 2020 oma hallituksemme, viranomaiset ja muut toimijat esimerkillisesti kunnioittavat ja edistävät ihmisoikeuksia niin Suomessa kuin sen ulkopuolella, erityisesti yllä olevien tavoitteiden osalta.

4.1. Kansallinen, alueellinen ja kansainvälinen ihmisoikeusjärjestelmä

Suomea sitovat erilaiset kansainväliset velvoitteet ja Suomi on mukana varmistamassa kansainvälisen ihmisoikeusjärjestelmän toimivuutta ja sen kehittämistä. Yksi keskeisistä tehtävistämme on olla kriittisen rakentava yhteistyökumppani tässä työssä.

Tavoitteemme on, että vuonna 2020:

- Suomella on toimivat kansalliset ihmisoikeuslinjaukset niin kotimaan politiikassa kuin suhteissaan muihin maihin. Suomi toimii aktiivisesti niin eurooppalaisella kuin globaalilla tasolla ihmisoikeuksien edistämiseksi. Olemme vaikuttaneet tähän osallistumalla kansallisiin ihmisoikeuselimiin, lausumalla säännöllisesti kotimaisista lakihankkeista, tuottamalla tietoa Suomea valvoville elimille ja osallistumalla julkiseen keskusteluun.
- Ihmisoikeusvaikutusten arviointi on tavanomainen osa viranomaisten ja muiden toimijoiden päätöksentekoa. Olemme vaikuttaneet tähän seuraamalla meille tärkeitä aiheita ja toimittamalla päätöksentekijöille tarvittavaa tietoa yllä lueteltujen aiheiden lisäksi yritysvastuusta ja verkkovalvonnasta. Lisäksi seuraamme Amnestyn rankaisemattomuuteen, turvallisuuteen, kriiseihin, terrorismiin, kidutukseen ja kuolemanrangaistukseenliittyvää työtä ja osallistumme siihen soveltuvin osin.

5

KASVAMME YHDESSÄ IHMISOIKEUSLIIKKEEKSI

Ihmisoikeustavoitteemme toteutuvat vain, jos kasvamme niin globaalisti kuin Suomessa muutosvoimaksi, entistä vahvemmaksi ihmisoikeuspuolustajien yhteisöksi, jossa ihmiset haluavat olla mukana. Siksi tavoittelemme laajempaa osallistumista: satoja tuhansia aktivismitekoja, tukijamäärän nostamista 55 tuhanteen ja tulojen kasvua 5 miljoonaan. Kasvutavoitteet eivät ole irrallaan ihmis-
oikeustavoitteistamme, vaan oleellinen osa niitä.

5.1. Aktiivisempi ja vaikuttavampi ihmisoikeusliike

Päättäjät kuuntelevat meitä entistä tarkemmin, kun työhömmme osallistuu vuosittain satoja tuhansia ihmisiä eri puolilla Suomea. Ihmisoikeusmyönteisyys Suomessa ottaa ison harppauksen eteenpäin aktivismimme ansiosta. Kehitämme digitaalista aktivismia ja luomme erityisesti nuorille luontaisia uusia mahdollisuuksia toimia ihmisoikeuksien puolesta.

Amnestyn Sateen-
kaari-verkoston
aktiivit kampanjoivat
Helsinki Pride'n puisto-
juhlassa kesäkuussa

Tavoitteemme on, että vuonna 2020:

- Olemme Suomessa asiantunteva ja avoin muutosvoima ja kannustamme ihmisiä aktiiviseen osallistumiseen. Pääkampanjoiden suunnittelussa ja uusien toimintamuotojen kehittämisessä on mukana aktiiveja.
- Ihmisten on mahdollista osallistua työhömmme nopeasti ja helposti verkossa. Tarjoamme mahdollisuuden aktivismiin siellä, missä ihmiset ovat: näymme sosiaalisessa mediassa ja erilaisissa tapahtumissa. Kymmenet tuhannet ihmiset toimivat kauttamme vaarassa olevien ihmisten puolesta ja osoittavat heille solidaarisuutta.
- Asiantuntijamme ovat vaikuttavat entistä näkyvämmiin julkisuudessa ja ovat läsnä sosiaalisessa mediassa. Mediatyömme on aktiivista, tehokasta ja todennetusti tuloksekasta. Erilaisten yhteistyömuotojen ansiosta olemme entistä tunnetumpia.
- Nuoret osallistuvat työhömmme entistä enemmän. Tunnetumme jäsenemme aiempaa paremmin ja tarjoamme heille kohdistetumpia osallistumisen muotoja.

5.2. Riittävät resurssit ihmisoikeustyölle

Riippumattomuutemme turvaamiseksi Amnesty'n työ perustuu sitoutuneisiin lahjoittajiin. Meidän on oltava läsnä ihmisten arjessa, jotta saamme uusia tukijoita takaamaan työmme resurssit.

- Vuonna 2020 Amnestyllä on Suomessa yli 5 miljoonaa euroa tuloja ja yli 55 000 tukijaa. Panostamme siksi työmme markkinointiin, uusiin kohderyhmiin, digitaaliseen varainhankintaan ja uusiin innostaviin varainhankintakeinoihin.

5.3. Vahvempi organisaatio

Amnesty on jäsenten johtama ihmisoikeusliike ja samalla hyvä työpaikka. Organisaatiomme palvelee ihmisoikeustyötämme, tekevät sitä palkattu henkilökunta tai kymmenet tuhannet aktiivit eri puolilla Suomea. Kunnioitamme jokaista toimijaa yhdenvertaisesti. Tavoitteemme on, että vuonna 2020:

- Jäsenemme voivat aidosti vaikuttaa organisaation suuntaan, osallistua päätöksentekoon ja oppia ihmisoikeuksista. Vuosikokous, syysseminaari ja koulutukset synnyttävät Amnesty-yhteisön.
- Amnesty'n johtamisjärjestelmät, talous- ja henkilöstöhallinto, varainhankinnan keinot sekä IT-osaaminen kestävät kriittisen arvion. Panostamme strategiseen henkilöjohtamiseen ja johtajakoulutukseen. Varmistamme niin digitaaliseen osaamisen kuin tietoturvan korkean laadun.

Ruotsissa asuva iranilainen
turvapaikanhakija Kusha Bahrami
(edessä keskellä) ja aktivistit
tutustuivat Amnestyn syyssemi-
naarissa lokakuussa 2015.
Kuva: AI

